

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 3 sierpnia 2022 r.

Poz. 3473

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.309.2022 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 26 lipca 2022 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), **stwierdzam nieważność uchwały Nr BRM.0007.33.2022 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 29 czerwca 2022 r.** w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Orneta **w części dotyczącej § 7 załącznika Nr 1 do uchwały** w zakresie sformułowania: „...*na podstawie przedstawionych oryginałów faktur, imiennych rachunków, imiennych biletów miesięcznych, dowodów wpłaty. Natomiast, wydatki związane ze zbiorowymi wyjazdami na wycieczkę szkolną, z wyjazdami do kina, teatru itp. można będzie udokumentować na podstawie pisemnego oświadczenia wystawionego przez szkołę z określeniem kosztu poniesionego przez ucznia*” i § 10 ust. 2 załącznika Nr 1 do uchwały w zakresie sformułowania: „... *złożonych faktur, rachunków, opłat, lub innych*” oraz sformułowania: „... *księgowych*”, a także § 16 ust. 1 załącznika Nr 1 do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Miejska w Ornece, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 14a, art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 r., poz. 1915 z późn. zm), ustaliła Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Orneta, stanowiący załącznik Nr 1 do przedmiotowej uchwały (zwanego dalej Regulaminem).

W ocenie organu nadzoru ww. uchwałą, w zakresie określonym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

W myśl art. 90f ustawy o systemie oświaty, rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności: sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1, czyli z uwagi na bezrobocie, niepełnosprawność, ciężką lub długotrwałą chorobę wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomanię, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe (pkt 1), formy, w jakich udziela się stypendium szkolne w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy (pkt 2), tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego (pkt 3) oraz tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego (pkt 4).

Postanowienia zawarte częściowo w § 7 załącznika Nr 1 do uchwały stanowiące, że „... pomoc materialna przyznana w formie, o której mowa w § 6 regulaminu będzie przekazywana rodzicom, opiekunom prawnym lub pełnoletnim uczniom, jako częściowa lub całkowita refundacja kosztów, poniesionych i udokumentowanych zakupów i opłat *na podstawie przedstawionych oryginałów faktur, imiennych rachunków, imiennych biletów miesięcznych, dowodów wpłaty.*

Natomiast, wydatki związane ze zbiorowymi wyjazdami na wycieczkę szkolną, z wyjazdami do kina, teatru itp. można będzie udokumentować na podstawie pisemnego oświadczenia wystawionego przez szkołę z określeniem kosztu poniesionego przez ucznia” oraz częściowo w § 10 ust. 2 załącznika Nr 1 do uchwały, które zakładają, że „... refundacja kosztów poniesionych przez wnioskodawcę będzie dokonana na podstawie

złożonych faktur, rachunków, opłat, lub innych dowodów księgowych potwierdzających poniesienie wydatków, wystawionych w okresie, na który stypendium zostało przyznane lub oświadczeń potwierdzonych przez dyrekcję szkoły bądź wychowawcę (faktury i inne dowody księgowe z miesiąca lipca i sierpnia będą uwzględniane do rozliczenia stypendium przyznanego od września kolejnego roku szkolnego, natomiast z miesiąca czerwca na kolejny rok szkolny – wyłącznie potwierdzające zakup podręczników)”, stanowią rażące naruszenie art. 90f pkt 1, w związku z art. 90d ust. 1 ustawy o systemie oświaty oraz w związku z art. 75 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r., poz. 735 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 90n ust. 4 ustawy o systemie oświaty, do wniosku o przyznanie świadczenia, załączyć należy „dane uzasadniające przyznanie świadczenia pomocy materialnej”. Z treści zaś art. 90n ust. 1 ustawy o systemie oświaty wynika, że w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, do których ustawa zalicza stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny, wydaje się decyzje administracyjne. Zatem, w ocenie organu nadzoru, nie można uzależnić przyznania wymienionych świadczeń od przedłożenia wyłącznie dokumentów wskazanych w § 7 i 10 ust. 1 Regulaminu, ustanawiając zamknięty katalog środków dowodowych. Dokument, w postaci oryginału faktury, imiennego rachunku, imiennego biletu miesięcznego, dowodu wpłaty, opłaty, czy też innego dowodu księgowego, jest tylko jednym ze środków dowodowych, przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego. Zgodnie bowiem z art. 75 § 1 k.p.a., jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Katalog środków dowodowych jest zatem otwarty, a próba jego ograniczenia poprzez regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego, jest działaniem sprzecznym z prawem. Podobnie orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 24 marca 2010 r., sygn. akt II SA/GO 127/10.

Z istotnym naruszeniem prawa podjęty został również § 16 ust. 1 załącznika Nr 1 do uchwały, w myśl którego w sprawach nie uregulowanych niniejszym Regulaminem mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Zamieszczanie w załączniku Nr 1 do uchwały Nr BRM.0007.33.2022 tego typu przepisów prawa nie znajduje uzasadnienia prawnego. Uchwała w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów nie może być traktowana, jako informator o innych powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

Ponadto, brak jest podstaw do odsyłania w uchwalonym akcie prawa miejscowego do bliżej nieokreślonych przepisów odrębnych, które i tak już przecież obowiązują, niezależnie od takiego odesłania. Według utrwalonego poglądu artykułowanego w orzecznictwie sądowo-administracyjnym, przepis wynikający z aktu uchwalonego przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego na podstawie upoważnienia ustawowego nie może rozstrzygać o obowiązkach wynikających z innych ustaw, których obowiązywanie jest niezależne od woli rady gminy. Powinność przestrzegania przepisów ustawy o systemie oświaty, ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, czy Kodeksu postępowania administracyjnego, wynika wprost z przepisów ustaw i wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych. Tym samym, wprowadzenie przez Radę Miejską w Ornecie kwestionowanej regulacji narusza zawartą w art. 87 Konstytucji zasadę hierarchii aktów prawnych, ponieważ rozstrzyga o stosowaniu norm prawnych, wobec których akt prawa miejscowego jest hierarchicznie niższy. Tego typu zastrzeżenie dopuszczalne jest jedynie w ramach aktów prawnych tego samego.

Mając powyższe na uwadze rozstrzygnięto, jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki